

Verksamhetsberättelse för 2015

Styrelsen för Riksförbundet Attention lämnar här följande berättelse för verksamhetsåret 1 januari - 31 december 2015.

Verksamhetsberättelse 2014

INNEHÅLL:

1. Inledning	4
2. Medlemmar.....	4
3. Förbundsstämma.....	5
4. Styrelsens arbete.....	5
5. Kunskapsrådet.....	8
6. Arbetsgrupper.....	9
7. Intressepolitiska insatser.....	10
8. Information och opinionsbildning	13
9. Lokal verksamhet	17
10. NPF-forum 2016.....	20
11. Ekonomi.....	20
12. Kansliet.....	20
13. Internationellt samarbete.....	21
14. Övrigt samarbete	22
15. Projekt.....	23
16. Attention Utbildning.....	31
17. Slutord	32
Bilaga 1 Verksamhetsplanen fokusområden 2015 - 2016	33
Bilaga 2 Förkortningar	36

1. Inledning

År 2015 innebar ännu ett år av tillväxt för Attention. En ny förening, Attention Sigtuna har anslutits till förbundet. En arbetsgrupp för personer med språkstörning har bildats.

Medlemsantalet steg under året från 14 440 till 15 553 medlemmar. Den snabba tillväxten tolkar vi som ett uttryck för det stora behovet av den insats som Attention gör.

I ett snabbväxande förbund är det viktigt att använda bra rutiner och arbetssätt som engagerar många. Styrelsen har därför arbetat vidare med att stärka kontakten med lokalföreningarna.

Informationen om det som sker internt inom förbundet och vårt intressepolitiska arbete har löpande förbättrats. Det interna nyhetsbrevet "Attention-Nytt" utkom under året med 10 nummer och förbundstidningen har fyra sidor med det som händer internt samlade i Förbunds-Nytt.

Ambitionen att sprida information utåt har också varit fortsatt hög. Den information som vi tagit fram, i form av foldrar, skrifter, böcker, nyhetsbrev, tidningar, utställningar, hemsida och filmer, uppskattas inte bara av medlemmar utan köps in via Attentions webbutik av skolor, medier, myndigheter, socialtjänst, landsting och övriga vårdgivare.

Vi har fortsatt att vara aktiva intressepolitiskt och påverkat genom opinionsbildning. Attention har skrivit artiklar och debattinlägg för att lyfta fram vår syn på vad samhället borde erbjuda våra medlemmar. Vi medverkar i brukarråd och samrådsgrupper alltefter vad vi har resurser till. Vi skickar skrivelser och svarar på remisser om förslag till förändringar av lagar, regler och förordningar. Två viktiga fokusområden för sådana insatser har skolan och stödet till anhöriga varit.

I frågor som gäller inflytande i övergripande vårdpolitiska frågor har vi ett givande samarbete inom NSPH, Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa.

Med hjälp av Handikappförbunden har Attention arbetat aktivt för att påverka politikerna att förbättra statsbidraget och i år tillkom en mindre ökning. Styrelsens strategi är dock att fortsätta att arbeta för att förbundets intäktsbas breddas bl.a. via samarbete med andra organisationer, projekt och egen försäljning av material och utbildning.

Attention har under året arbetat vidare med flera utvecklingsprojekt. Två nya projekt har tillkommit, "ADHD på jobbet" och "Barns röst". Vi har också fått medel för att få starta ett idrottsinriktat projekt.

Denna verksamhetsberättelse skildrar det arbete som görs nationellt i riksförbundet. Redogörelser för det som görs i förbundets lokala föreningar återfinns i respektive förenings verksamhetsberättelse.

2. Medlemmar

Riksförbundet Attention fortsätter att växa och har under året vuxit från 14 440 medlemmar den 31 december 2014 till 15 553 medlemmar den 31 december 2015.

Vi kan konstatera att samtliga medlemskategorier har ökat samt att informationen om betydelsen av att anmäla familjemedlemmar har lett till viss ökning. Potentialen är dock betydligt större, så vi fortsätter att påminna om detta.

	2011	2012	2013	2014	2015
Medlemmar	12 494	13 204	13 551	14 440	15 553
Huvudmedlemmar	7 688	8 161	8 473	9 083	9 681
Familjemedlemmar	4 318	4 527	4 562	4 813	5 349
Stödmedlemmar	488	516	516	539	523

Attentions medlemsregister, skapat av företaget Your Voice, implementerades under 2007, och har sedan dess utvecklats kontinuerligt för att underlätta och effektivisera administrationen av medlemsanmälningar. Varje lokalförening har tillgång till sin egen förenings register, där man bl.a. kan få ut detaljerad statistik och göra gruppstykning via mejl eller vanlig post.

Your Voice erbjuder i slutet av förra året en möjlighet att direktbetala medlemsavgiften via bankkort. Möjligheten har dock använts i begränsad utsträckning. Arbetet med att införa autogiro, där man ger sitt medgivande direkt vid medlemsanmälan på hemsidan, beräknas kunna införas under 2016.

3. Förbundsstämma

Förbundets stämma hålls vartannat år. Förra stämman ägde rum den 25 – 26 april 2015 på Scandic Alvik i Stockholm. Information om mötet lämnades på höstens Ordförandeseminarium, där valberedningen också berättade om sitt arbete. Information lämnades också i Attention-Nytt, medlemstidningen och på webben.

Stämman beslutade om justerade stadgar samt om nya etiska riktlinjer och ett nytt intressepolitiskt program. Dokumenten har skickats ut till föreningarna och finns även på förbundets webbplats.

4. Styrelsens arbete

Styrelsen leder mellan årsmötena förbundets löpande verksamhet och förvaltar dess tillgångar. Nuvarande styrelse valdes i april 2015 och sitter i två år:

Ordförande

Ann-Kristin Sandberg, Stockholms län

Ordinarie ledamöter

Maria Christensson-Fröman, Värmlands län

Tina Höglund, Västernorrlands län

Miriam Jaakola, Norrbottens län

Urban Leijon, Stockholms län

Henrik D Ragnevi, Västra Götalands län

Madelein Larsson Wollnik, Västra Götalands län

Lena Björklund-Olofsson, Västerbottens län

Eric Donell, Uppsala län

Suppleanter

Inger Nilsson, Skåne län

Einar Härdin, Västernorrlands län

Anders Noreliusson, Gävleborgs län

Styrelsens huvuduppgift är:

- Att skapa största möjliga förtroende för organisationens idé utåt och inåt.
- Att leda, företräda och utveckla organisationen för bästa möjliga resultat.
- Att stärka delaktighet och engagemang genom att verka för ett positivt arbetsklimat inom förbundet.
- Att utöva organisationens arbetsgivaransvar, d.v.s. att inom gällande lagar och avtal skapa goda förutsättningar för personalens arbete.

Styrelsen har under året hållit 8 protokollförda sammanträden.

Styrelsen utsåg vid konstitueringen Madelein Larsson Wollnik och Miriam Jaakola att tillsammans med ordföranden utgöra förbundets presidium. Presidiets viktigaste uppgift är att förbereda styrelsens möten, inklusive de ärenden som ska behandlas där.

Alla utom förbundsordföranden arbetar ideellt utan någon ersättning. Styrelsens arbete baseras på verksamhetsplanen och de olika intressen som respektive ledamot har. När och var möten ska hållas fram till nästa årsmöte, antecknas i ett kalendarium som publiceras på hemsidan. Styrelsens sammanträden hålls i regel på kansliet.

Arbetsfördelning inom styrelsen

Arbetsfördelning inom styrelsen bygger på var och ens intresse och möjlighet att avsätta tid utöver deltagandet i styrelsemötena. Attention bjuds in till många informations- och samrådsmöten, men vi har inte kapacitet att delta i allt.

De flesta styrelseledamöter ingår i en eller flera samråds- och arbetsgrupper, se nedan. Observera att listan endast avser uppdrag och grupper som initierats av riksförbundet. Flera av ledamöterna är också aktiva lokalt.

Nedan beskrivs vilka uppdrag ledamöterna har:

Ledamot	Uppdragsfördelning inom förbundsstyrelsen
Ann-Kristin Sandberg	Presidiet Ordförande Kunskapsrådet Styrgruppen för projekten Verksamhetsansvarig för Riksförbundet Attention ADHD Europa och nordiskt samarbete Styrelseordförande Attention Utbildning Samordnare NSPH Ordförande Riksförbundet Hjärnkoll Handikappförbundens ordförandemöten RAR, rådet för arbetslivsrehabilitering
Maria Christensson-	Arbetsgruppen Tourette

Fröman	Arbetsgruppen för vuxenläger
Tina Höglund	SPSM:s nationella intresseråd Skolverkets samrådsgrupp Skolinspektionens samrådsgrupp Pedagogiska rådet
Miriam Jaakola	Presidiet Arbetsgruppen Tourette Arbetsgruppen språkstörning
Urban Leijon	Styrgruppen för HabQ kvalitetsregister Styrgruppen för projekten Via Handikappförbunden ledamot i flerfunktionshindersnämnden Arbetsgruppen om Patientmedverkan i kvalitetsregisterarbete HSO, Nätverket för jämlik hälso- och sjukvård HSO Nätverket för barn, familj och skola
Henrik D. Ragnevi	Ledamot av Kunskapsrådet Referensgrupp för Nationella kvalitetsregistret Ledamot NSPH:s nationella nätverk Ledamot i NSPH:s arbetsgrupp för socialförsäkringsfrågor
Madelein Larsson Wollnik	Presidiet Visionsrummen Statens institutionsstyrelse brukarråd
Lena Björklund-Olofsson	Ledamot av styrgruppen för BUSA
Eric Donell	Styrgruppen för projekten Arbetsgruppen Tourette
Inger Nilsson	Arbetsgruppen språkstörning

Föreningarnas kontaktpersoner i styrelsen

De lokala föreningarna är grunden för vårt arbete. Det är där den medlemsnära verksamheten bedrivs. För att stärka kontakten med lokalföreningarna har styrelsen utsett kontaktpersoner för de olika föreningarna. Syftet är att underlätta för föreningarna att kontakta styrelsen vid behov. Möten mellan styrelsen och respektive kontaktföreningar ägde rum på Ordförandeseminarier.

Revisorer

Förbundsstämman valde två ordinarie revisorer och två ersättare för dessa. Revisorerna ska granska föreningsstyrelsens verksamhet och ekonomiska förvaltning, genomföra revision av räkenskaperna samt avge revisionsberättelse.

För den ekonomiska granskningen utsågs Margaretha Morén, revisor på BDO Sverige. Suppleant utses vid behov inom företaget.

Till verksamhetsrevisor utsågs Staffan Lundqvist, ordinarie, Attention Uppsala, och Anneli Andersson, suppleant, Attention Västerås.

5. Kunskapsrådet

Riksförbundet Attentions Kunskapsråd är ett beredningsorgan till förbundsstyrelsen och har till uppgift att bistå förbundet med professionell sakkunskap inom området neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF). Rådets uppgift är att:

- Informera förbundsstyrelsen och kansliet om utvecklingen inom respektive fackområde, bland annat genom att uppmärksamma aktuella forskningsrön och litteratur av intresse.
- Hjälpa förbundsstyrelsen och kansliet med granskning och bedömning av forskning, behandlingsmetoder och pedagogiska modeller inom förbundets intresseområde.
- Ge förbundsstyrelsen och kansliet förslag, tips och idéer om professionella kontakter, verksamheter och frågor som kan vara av intresse för förbundet.
- Utgöra ett konsultativt och rådgivande stöd till förbundsstyrelsen och kansliet i andra frågor som kräver särskild professionell sakkunskap.

Rådet har ombildats under året och fått flera nya ledamöter. Rådet har haft två möten under året. Därutöver har kontakter tagits vid behov av sakkunnigbedömning, utbyte av information och medverkan vid konferenser. Rådet utgör därmed ett stort stöd till förbundet i frågor där vi behöver professionell kompetens.

Ledamöterna i rådet består av personer med medicinsk och psykologisk-pedagogisk kompetens. I rådet ingår även två representanter från förbundsstyrelsen.

Under året har rådet haft följande sammansättning:

Ann-Kristin Sandberg, ordförande Riksförbundet Attention

Henrik D. Ragnevi, representant från förbundsstyrelsen

Agneta Hellström, tidigare enhetschef ADHD-center

Annika Brar, överläkare och psykiater

Astrid Frylmark, leg. logoped

Carina Klint, leg. psykolog

Thomas Ahlstrand, NPF-samordnare på Specialpedagogiska Skolmyndigheten (SPSM)

Henrik Pelling, överläkare och barnpsykiater

Katarina Lindström, överläkare, barnneurolog

Lena Westholm leg. psykolog/konsulent

Sven Bölte, professor vid Karolinska Institutet, psykolog vid BUP Stockholm och chef för klinisk forskningscentrum KIND.

Ulla Ringström Otterstadh, arbetsterapeut

Ylva Ginsberg, överläkare, psykiater och med. dr.

6. Arbetsgrupper

Arbetsgrupper är ett viktigt komplement till det vanliga styrelsearbetet. Det ger möjlighet att fokusera och gå ner lite djupare i en fråga. Samtliga grupper rapporterar kontinuerligt sitt arbete till styrelsen och informerar om det som sker i förbundets olika informationskanaler.

Arbetsgrupp Tourette

Arbetsgruppen arbetar för att tillvarata de specifika intressen som är kopplade till TS-diagnosen. En viktig uppgift är att bevaka adekvat forskning och de framsteg som görs när det gäller stöd och behandling. Dessutom vill gruppen minska fördomarna och sprida information om denna många gånger missförstådda diagnos.

De som ingår i gruppen har en unik kunskap och erfarenheter av hur det är att leva med TS. Gruppen har under året haft kontakt via e-post och telefon och delar av gruppen har kunnat träffas. Tourettegruppens arbete har under året framför allt bestått av korrespondens med medlemmar och allmänhet angående TS.

Gruppen består av:

Maria Christensson-Fröman, Likenäs

Eric Donell, Uppsala

Miriam Jaakola, Boden

Najah Khalifa, Uppsala

Henrik Pelling, Uppsala

Eva Videnberg, Uppsala

Valberedningen

Attention har en aktiv valberedning som följer verksamheten kontinuerligt, deltar på Ordförandeseminarier och NPF-forum för att lära känna föreningarna och styrelsens ledamöter så att de kan föreslå bästa möjliga styrelse när det återigen är dags för val 2017. Därutöver håller ledamöterna kontinuerlig kontakt med varandra via mejl och telefon.

Den sittande valberedningen valdes på stämman 2015 och består av följande ledamöter:

Eva Ahlqvist, Trelleborg, Skåne län, sammankallande

Björn Hoffman, Sundsvall, Västernorrlands län

Anikka Holstein, Nyköping, Södermanlands län

Bengt Westling, Luleå, Norrbottens län

Arbetsgruppen för ungdomsverksamhet

Förbundets arbetsgrupp för ungdomsverksamhet skapades 2014 med följande uppdrag:

- Att verka för en spridning av ungdomsprojektets resultat
- Att genom tips och idéutbyte stimulera föreningarnas arbete med ungdomsfrågor
- Att regelbundet rapportera och samråda med förbundsstyrelsen

Ungdomsgruppen har arbetat med och kommer fortsätta arbeta kontinuerligt med att stötta föreningar som vill starta ungdomsverksamhet.

Gruppen består av:

Marina Eriksson, Attention Jämtland-Härjedalen

Carina Filbert, Attention Malmö

Sofie Andersson, Attention Boden

Madelein Larsson Wollnik, Attention Hisingen-Kungälv, avgick i oktober

Rådgivande gruppen

Rådgivande gruppen arbetar med samarbetsfrågor, konflikthantering och konfliktförebyggande arbete i våra föreningar.

Gruppen består av:

Birgitta Engholm, kansliet och sammankallande

Kerstin Alm, förbundsstyrelsen och Attention Roslagen

Anita Sjö Dahl, Attention Blekinge

Besöksverksamheten

Riksförbundet bedriver sedan 2008 via flera lokalföreningar besöksverksamhet på anstalter och häkten. Under året har fler föreningar påbörjat besöksverksamhet och därmed har fler anstalter och häkten fått tillgång till Attentions besöksverksamhet. Besöken syftar till att bryta isoleringen och att tillföra kunskap om neuropsykiatriska funktionshinder och därigenom bidra till ökad självförståelse. Kriminalvårdens statistik visar att 20 – 30 % har en NPF-problematik.

7. Intressepolitiska insatser

De intressepolitiska frågorna spelar en viktig roll i Attentions arbete. Vägledande för arbetet är de mål som finns i verksamhetsplanen och intressepolitiska programmet. Programmet fastslogs på årsstämman 2015. I det intressepolitiska uppdraget ingår att följa de samhällspolitiska diskussionerna i de frågor som är viktiga för medlemmarna, att knyta kontakter med intresserade politiker, tjänstemän, utredningar, opinionsbildare, föreningsaktiva och medlemmar samt att besvara prioriterade remisser. Det är förbundets intressepolitiska ombudsman som samordnar arbetet i samråd med förbundsordföranden. Ombudsmannen stödjer och hjälper även de nationella projekten med råd och stöd kring intressepolitiska ställningstaganden.

Ombudsmannen och representanter från förbundsstyrelsen har träffat myndigheter, politiker och andra opinionsbildare och fört fram det Attention arbetar för. Bland annat har förbundet träffat Skolinspektionen, Specialpedagogiska Skolmyndigheten (SPSM), Myndigheten för Delaktighet, Försäkringskassan, Socialstyrelsen, Statens Institutionsstyrelse, Kriminalvården, Sveriges Television (SVT), Utbildningsradion, Yrkesföreningen för Personliga Ombud, Socialdepartementet, SKL, Domstolsväsendet och Rikspolisstyrelsen m fl. Under året har Attention haft kontakt med politiker från riksdagen samt representanter för den rödgröna regeringen.

Till detta kommer ett stort antal kontakter via mejl och telefonsamtal. Flera av Attentions lokalföreningar har fått stöd och hjälp i intressepolitiska frågor.

Attention deltar regelbundet i Handikappförbundets verksamhet, bland annat i samrådsmöten, remissmöten och som referensorganisation i frågor där Attentions kunskap behövs. Samarbetet med andra förbund har resulterat i ett ökat fokus på våra prioriterade frågor.

Attention's förbundsstämma beslutade våren 2015 att följande frågor skulle prioriteras i det intressepolitiska arbetet:

Bättre vård och stöd

Attention ska arbeta för en god och rättvis tillgång till vård, stöd, anpassning och hjälpmedel.

Insatserna ska ha hög kvalitet och sättas in tidigt för att motverka negativa konsekvenser av funktionsnedsättningen. Verka för minskade väntetider till utredning och bättre stöd efter diagnos. Underlätta och avlasta anhöriga genom kunskapshöjning internt och externt samt skapandet av arenor för erfarenhetsutbyte.

Statistik kring vårdgarantin visar att tillgängligheten ökar till psykiatrin, samtidigt uppger många att väntetiderna till när en utredning är slutförd är mycket lång. Skillnaderna mellan landstingen vad gäller utredning, diagnos och medicinsk behandling uppmärksammades under året och Attention deltog bl. a i Studio Ett (P1) för att ge synpunkter.

Attention gjorde även en egen läkemedelsenkät för att undersöka hur uppföljning av mediciner sköts över landet. Resultatet visade att flertalet (9 av 10) medlemmar är nöjda med hur läkemedelsuppföljningen sköts.

Tillsammans med försäkringsbolaget Trygg-Hansa gjorde Attention en enkätundersökning om vilket stöd som föräldrar till barn med NPF får. Resultatet av enkäten fick stort genomslag i media och lyftes även på ett seminarium i Almedalen. Under våren genomfördes även en enkät om hur de kommunala insatserna fungerar för våra medlemmar. Enkätresultatet visade att bland de svarande får en stor andel (6 av 10) något slags insatser, men att nöjdheten med insatserna fortfarande är förhållandevis låg. Enkäten visade också att föräldrar med egen NPF har svårare att få adekvata insatser än föräldrar utan NPF. Läs mer på Attention hemsida, under fliken ”Skrivelser och undersökningar”.

Socialstyrelsen fortsätter implementeringen runt om i landet av ADHD-kunskapsstödet. Attention's kunskapsråd och förbundsstyrelse har aktivt bidragit till ökad kunskap i frågan.

Andra frågor som Attention lyft på området:

- Riksförbundet fortsätter att följa arbetet med att utveckla BUSA-registret, det nationella kvalitetsregister som avser ADHD via vår representant Lena Björklund-Olofsson.
- Attention bedrev under 2015 projektet Attention Fri, som var riktat mot personer med NPF som vill bryta en kriminell livsstil, samt Egen Styrka som uppmärksammar och stärker vårdnadshavare till barn med autismspektrumtillstånd/Aspergers syndrom.
- Under året har inspirationsdagar och seminarier hållits om anhörigstöd och under vår och höst har cirklar för anhöriga hållits.
- Vi samverkar med NSPH (Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa) och Nka (Nationellt kompetenscentrum anhöriga) för att stärka vårt inflytande inom vård och omsorg.
- Vi har svarat på remisser inom området, se närmare under remisser.

Arbete och egen försörjning

Enligt verksamhetsplanen från 2015 ska Attention arbeta för att fler personer med NPF ska få möjlighet till jobb/praktikplats med individuellt anpassade åtgärder samt trygga socialförsäkringar för dem som behöver ekonomiskt stöd.

Genom Attention's projekt ”Vägar till jobb för personer med Asperger” har uppsökande verksamhet skett gentemot arbetsgivare, för att få fler att se vinster och vilja anställa

personer med AS. Attention har under året även deltagit som både aktiva partners och referenspartners i arbetsmarknadsprojekt, t ex Försäkringskassans projekt för utvärdering av Case Management och SIUS-insatser.

Attention samverkar med NSPH och Handikappförbunden för att driva frågor om trygga, rättvisa och tydliga socialförsäkringar. Under våren släppte den parlamentariska Socialförsäkringsutredningen sin utredning, med mycket klen resultat för våra grupper. Tillsammans med övriga NSPH-förbund skrev Attention ett remissyttrande där vi bl.a. betonade vikten av utbildningsinsatser. I dagens stora grupp med unga arbetslösa återfinns många av våra medlemmar vilket börjat uppmärksammas alltmer. Under hösten startade projektet ”ADHD på jobbet”. Utgångspunkten är att ge fler möjlighet att bidra på arbetsmarknaden utifrån sina specifika förutsättningar.

Våra gruppers behov av Personligt Ombud, när personen har en komplex och omfattande problematik, har lyfts i olika sammanhang. Under året har Attention representerat NSPH i den referensgrupp som ska arbeta tillsammans med Socialstyrelsen för att förbättra verksamheten. Förbunden driver fortsatt vikten av en säkerställd statlig finansiering av reformen.

En skola för alla

Skolfrågan fortsätter att vara en av de viktigaste frågorna för Attention. Attention ska enligt verksamhetsplanen arbeta för en bra, trygg och säker skola där alla elever har möjlighet att lyckas. Vi ska i samverkan med myndigheter och andra organisationer driva på genomförandet av en anpassad pedagogik och miljö.

Skolfrågan fortsatte att vara en het fråga politiskt under hela året. Vi märker ett ökat intresse hos pedagoger att lära sig mer om NPF i skolan, bland annat på våra utbildningar. Efter valet 2014 har nya skolministern lyft fram elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och bl.a. lovat särskilda satsningar på specialpedagogik, elevhälsa, skolmiljö och ökad kunskap om funktionsnedsättningar, något som Attention arbetat för länge. Inom Specialpedagogiska Skolmyndigheten (SPSM) fortsätter NPF-projektet att samla in och säkerställa att metoderna för att hjälpa elever med NPF är de bästa. Attention deltar i Skolverkets samrådsgrupp, Skolinspektionens brukarråd och SPSM:s nationella råd. En ny skolenkät genomfördes i slutet av 2015 som visade att skolsituationen för våra barn är fortsatt besvärlig.

Attention har också drivit skolprojektet Min skola sedan våren 2014 vars syfte är att bidra till elevernas ökade delaktighet i utvecklingen av sin egen skolsituation samt till en mer pedagogiskt tillgänglig skola och förbättrade förutsättningar för elever med NPF. Projektet genomförde även ett seminarium i Almedalen med mycket inspirerande föreläsare.

Under året har förbundet svarat på remisser, se under remisser.

Ökat inflytande och stopp för diskriminering

Ett sista prioriterat område i vår verksamhetsplan är att arbeta för ett stärkt inflytande på vård, stöd och insatser samt åtgärder mot diskriminering av personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga.

Intresset för Attentions arbete och medlemsgrupper fortsätter att öka och under året har många nya kontakter tagits med oss från myndigheter, statliga utredningar och beslutsfattare i syfte att öka samarbetet med Attention och efterhöra våra åsikter. Belastningen på kansliet är tidvis hög för att hinna träffa alla som bjuder in oss. Många av de frågor vi får till kansliet rör även vilka rättigheter man som enskild individ har i samhället. Det kan gälla stöd i vardagen, vårdbidrag, kontaktfamilj m.m. Genom dessa frågor vi får ökar kompetensen

kring rättigheter och diskrimineringsfrågor, som vi kan använda i kontakten med myndigheterna. Vi deltar också på seminarier för att förkovra oss i ämnet, och har kontakt med både jurister och DO för att öka kunskap och kompetens. Attention har tät kontakt med NSPH:s antidiskrimineringsprojekt ”Din rätt” som under året har kunnat stödja en del av våra medlemmar med diskrimineringsfrågor.

Regeringen kommer under 2016 att förnya sin strategi för funktionshinderpolitiken där Attention deltar i arbetet och flera myndigheter har bjudit in till samråd. Attention sitter bland annat i MFD:s eget samråd, samrådet för Rikspolisstyrelsen och Domstolsväsendet samt under 2015 Försäkringskassans funktionshindersråd.

Genom deltagandet i en utredning kring personförsäkringar ges Attention också möjlighet att förmedla kunskap kring svårigheterna för våra medlemmar att få s k personförsäkringar. Utredningens arbete förväntas vara klart under 2016.

NSPH är ett nätverk bestående av tretton patient-, brukar- och anhörigorganisationer inom det psykiatriska området, som Attention ingår i. NSPH drivs med hjälp av ett statligt bidrag från regeringen. Attention är medelsförvaltare och har haft en samordnande roll i nätverket. Ramarna för NSPH:s arbete anges i flera olika styrdokument. NSPH har haft en omfattande verksamhet som mer i detalj redovisas i deras egen verksamhetsberättelse. Attention har under 2015 representerats i nätverket av Ann-Kristin Sandberg, Henrik D. Ragnevi och Anna Norrman.

Remisser och skrivelser

Under året har förbundet lämnat följande remissvar och skrivelser:

- Socialförsäkringsutredningen (SOU 2015:21)
- Sök stadsbidrag för ökad kvalitet (SOU 2015:45)
- Bergwallkommissionen (SOU 2015:52)
- Stöd till barn och vuxna med funktionsnedsättning (SOU 2015:58)
- Barns och ungas rätt vid tvångsvård – en ny LVU (SOU 2015:71)
- Matchningsanställningar (A 2014: D)
- Skrivelse till SPSM angående språkstörning 2015-04-15
- Rapporten ”Lyssna på mig” – Projektet Min skolas enkätundersökning om situationen för elever med NPF (jan 2015)
- Rapporten ”Språkstörning – en okänd och missförstådd funktionsnedsättning” (jan 2015)
- Rapporten ”Hur fungerar de kommunala stödinsatserna för Attentions medlemmar?” (april 2015)
- Rapporten ”Så här tycker våra medlemmar om läkemedelsuppföljningen” (maj 2015)
- Rapporten ”Ny rapport om brist på samordning av stödinsatser” (juni 2015)

Mer information hittas på www.attention-riks.se

8. Information och opinionsbildning

Information- och kunskapsspridning har sedan Attention bildades varit en central del av vår verksamhet. Just nu är intresset för NPF stort, vilket ökar våra möjligheter att nå ut.

Årets stora händelser har varit vår Skolkampanj #elevenärinteproblemet, Min Skola-projektets fyra nya skrifter, frigidien.se och lanseringen av vår anhörigportal. Närvaron i sociala medier under skolkampanjen har gett direkt resultat i form av medlemsökning. Vi har också producerat åtta nya filmer som fått bra spridning.

Webbplats

Attentions webbplats har under 2015 haft 350 000 besök, varav 240 000 är unika. Besöksantalet visar en ökning jämfört med föregående år. I snitt kan man se att det är 25 – 30 000 unika besökare per månad. De mest besökta sidorna om NPF-diagnoserna, sidan om våra lokalföreningar, sidan med information till barn, webbutiken och sidan där man blir medlem.

I september lanserades en utbyggd webbsida med fokus på anhöriga som vi kallar ”anhörigportalen”. Sidan har sedan starten i september haft 18 000 unika besök. Många av besökarna kom in via Facebook-inlägget där vi lanserade sidan. Det inlägget nådde hela 24 900 personer, delades 200 gånger och gillades av 370 personer.

Bloggen har haft 54 400 unika sidvisningar under 2015. 13 nya bloggposter har skrivits under året. Mest populär som bloggare är Madelein Larsson Wollnik och framförallt hennes inlägg ”Manual till dig som möter föräldrar i kris”. Det inlägget har lästs av 2660 personer.

Under 2015 har Attentions besökare börjar surfa in på webbsidan via mobiltelefon i allt större utsträckning. Hela 42 % väljer nu att ta sig in på webben via mobilen, medan 46 % fortfarande använder sin dator. Enbart 12 % använder surfplatta. För att göra webbsidan ännu enklare att använda via mobiltelefon har vi under året mobilanpassat webbsidans meny.

59 % av besökarna på webbplatsen hittar in via sökmotorer. Vi ser också att så många som 15 % kommer in via våra sociala medier.

Facebook

Vi har 11 000 personer som gillar oss på Facebook. Det är 3 000 fler än 2014. Gillarna består av 83 % kvinnor och 17 % män. 12 % är mellan 25 - 34 år, 32 % är mellan 35 - 44 år och 25 % är mellan 46 - 54 år. Att vi är populära bland personer i medelåldern kan vara ett tecken på att många av de som följer oss är föräldrar. Vårt mest gillade och delade inlägg under året var ett inlägg om att artisten Malena Ernman blir språkrör för Hjärnkoll. Den nådde till hela 84 500 och gillades 6900 gånger.

Skolkampanjen #elevenärinteproblemet som pågick de två sista veckorna i oktober blev en succé på Facebook. Under kampanjens gång lade vi ut 1-2 inlägg om dagen. Inläggen nådde mängder av människor och totalt är det hela 284 700 som har läst något/några av Skolkampanjens inlägg. Inlägget vi drog igång kampanjen med nådde 32 800 och gillades av 2 000. Första inlägget som handlade om hur det fungerar i skolan för Clara som har autism nådde 45 000 och gillades av nästan 4 000. Det populäraste inslaget under kampanjen var när vi lanserade Min Skolas nya skrifter; ”Skolguiden” och ”Goda Exempel – få det att funka i skolan för elever med NPF”. ”Skolguiden” nådde exempelvis 44 000 och gillades av 2 980.

Youtube – AttentionPlay

Attention har under året producerat åtta nya filmer. Egen Styrka-projektet har gjort följande fyra filmer: ”Föräldrarna & Att göra världen begriplig”, ”Föräldrarna & Förväntningarna”, ”Föräldrarna & Samspelet” och ”Föräldrarna & De känsliga sinnena”.

Min Skola-projektet har gjort följande tre filmer: ”Alvin – Mitt liv med Tourette”, ”Min Skola – Marcus” och ”Min Skola – Erica”.

I samband med att Fri-projektet lanserade friguiden.se släpptes även en film som marknadsför och förklarar sajten.

Attentions filmer på Youtube har visats totalt 85 750 gånger, varav de nya filmerna står för 26 200 visningar. AttentionPlay har idag 601 prenumeranter.

Externt nyhetsbrev

Vi skickar ut vårt nyhetsbrev en gång per månad till drygt 4000 prenumeranter, vilket är en ökning med över 500 prenumeranter jämfört med föregående år. Öppningsfrekvensen - andelen som öppnar mejlet med brevet för att läsa - ligger på 41 %.

Internt nyhetsbrev

Vi skickar ut ett internt nyhetsbrev – Attention-Nytt – för att informera våra läns- och lokalföreningar om vad som sker inom Riksförbundet. Vi skickar det till föreningarnas ordförande som finns angivna i vårt medlemsregister och det finns också att läsa som PDF på vår webbplats. I år har vi gjort 10 nummer av Attention-Nytt.

Webbforum

Under 2015 fattades det beslut att lägga ner vårt webbforum. Att låta en ideell person ensam bära ansvaret att moderera forumet kändes ohållbart. De som var aktiva i forumet fick förvarningar om att forumet skulle stängas ner i god tid innan nedstängningen skedde.

Webbutik

Webbutikens startsida har under 2015 (i skrivande stund, 6/12 december) haft 11 714 besökare och 17 000 sidvisningar. Enskilda produkter har haft 17 800 besök och 24 400 sidvisningar. Det har kommit in 1 150 beställningar, varav 365 är från företag och 785 från privatpersoner.

Den i särklass populäraste produkten under 2015 har varit broschyrerna om NPF för barn. ADHD-broschyren har sålts i 3 700 ex, Asperger 2 400 ex och Tourette 1 475 ex. De är också de produkter som gett störst intäkter.

Tidningen Attention

Målgruppen för vår medlemstidning Attention är föräldrar och andra anhöriga till barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, vuxna med egna funktionsnedsättningar, samt yrkesverksamma inom området.

Tidningens målsättning är att spegla utvecklingen inom det neuropsykiatriska området. Tidningen tar också upp Attentions intressepolitiska arbete och beskriver förbundets verksamhet runt om i landet.

Grundtanken med det redaktionella innehållet är att ge hopp och personliga exempel på hur man kan ta sig ur olika svårigheter. Vi avser att skriva om lösningar mer än om problem, utan att förringa de hinder som många av våra läsare möter.

Tidningen har under 2015 utkommit i fem nummer på 32 sidor, varav upp till åtta annonssidor per nummer. Upplagan är omkring 10 200, men varierar beroende på om vi trycker extra exemplar inför konferenser och andra evenemang. Tidningen finns även att läsa som blädder-pdf på webben.

Årets teman har varit genus, kreativitet, hälsa, skola och relationer.

Trycksaker

De tryckproduktioner som vi gjort under året är följande: Attentions intressepolitiska program och etiska riktlinjer, Elevhandboken ”Så här – Få skolan att funka!”, ”Asperger på jobbet”, lärarskriften ”Goda Exempel”, ”Vad är Aspergers syndrom?”, ”Samhällsguiden” och ”Att vara anhörig”. ”Skolguiden” har också släpps fast enbart digitalt.

Det populära barnmaterialet har vi också uppdaterat och gjort ett större omtryck av.

Tidningsbilaga i SvD

Under våren 2015 hade Attention en hel bilaga i SvD, tack vare Mediahuset Söderberg som ville hjälpa oss att nå ut. Bilagan ledde till en ökad tillströmning av medlemmar och fler besök på webbplatsen.

Skolkampanjen ”Eleven är inte problemet”

Under skolkampanjen engagerade sig lokalföreningarna landet runt. Vi tog fram en tygkasse som kallades ”skolkassen” och skickade ut ett antal kassar till alla lokalföreningar som var intresserade. Det var rykande åtgång på kassarna och alla 1 000 tog snabbt slut. Med kassarna i högsta hugg uppvaktade de sedan lokalpolitiker, rektorer och andra beslutsfattare. Kassen innehöll information om hur man kan förbättra situationen i skolan för barn med NPF. I sociala medier kunde man sedan följa utlämningen av kassarna via foton som lokalföreningarna taggade med #elevenärinteproblem. Hela kampanjen avslutades med att vi fick överlämna kassen till utbildningsministern Gustav Fridolin. Det har varit en stor efterfrågan på skolkassarna även efter kampanjen avslutats, vilket har gjort att de även finns till försäljning i vår webbutik.

Media & opinionsbildning

Vi har fått genomslag i media under 2015 i form av tidningsartiklar och medverkande i debatter och diskussioner. Vi deltog på Almedalsveckan där vi höll fyra välbesökta seminarier om arbetsmarknaden och arbetsgivarnas attityder, en anpassad skola, frigivningsstöd i form av Friguiden och anhörigfrågor.

Under året har vi skickat följande tio pressmeddelanden:

- 8/1 - Attention utbildar trafiklärare
- 12/1 - Elever berättar om sin skolsituation
- 14/1 - Vilket stöd behöver personer med språkstörning?
- 16/2 - Attentions samhällsguide – hitta i myndighetsdjungeln
- 24/4 - Hur funkar de kommunala insatserna för Attentions föräldrar?
- 25/4 - Uttalande från Attentions stämma
- 20/5 - Läkemedelsuppföljningen fungerar
- 20/8 - Stor oro inför skolstart
- 21/9 - Lansering av Friguiden.se
- 19/10- Skolkampanjen ”Eleven är inte problemet”
- 29/10- Attentions skolenkät 1
- 21/12 – Attentions skolenkät 2

9. Lokal verksamhet

Det lokala arbetet fortsätter att expandera och under året har en ny förening anslutits till riksförbundet, Attention Sigtuna. Förbundet har nu totalt 57 föreningar anslutna, varav två länsföreningar. Attention Hallands län har tidigare lagts vilande men har under året lagts ner.

Samverkan inom förbundet har länge varit och är även fortsättningsvis en prioriterad fråga för förbundsstyrelsen som på flera sätt arbetat för att utveckla kontakterna med föreningarna.

Som ett led i detta har varje ledamot i förbundsstyrelsen tilldelats ett antal föreningar som man är kontaktperson för. Se förteckning i tabell nedan. Syftet är att varje lokalförening skall ha "sin egen" ledamot att vända sig till för information, vägledning, tips eller att ta upp frågor rörande förbundet.

Kontaktpersonerna har som sin främsta uppgift att ha regelbunden kontakt med föreningarna för att fånga upp eventuella svårigheter och även positiva erfarenheter som sedan rapporteras in till kansliet.

Föreningarnas kontaktpersoner

Ledamot i förbundsstyrelsen	Föreningarnas kontaktperson	Föreningar i län
Anders Noreliusson	Elizabeth Odalen Bjord	Västmanland Dalarna Örebro Östergötland
Maria Christensson-Fröman Eric Donell	Christina Wendin	Värmland Uppsala Södermanland
Miriam Jaakola	Lena Björklund-Olofsson	Norrbottn Västerbotten
Tina Höglund Einar Härdin	Einar Härdin	Västernorrland Gävleborg
Urban Leijon	Marina Eriksson	Jämtland Stockholm Gotland
Henrik Ragnevi Madelein Larsson Wollnik	Madelein Larsson Wollnik	Västra Götaland Halland

Inger Nilsson	Anita Sjädh	Blekinge Skåne Kronoberg Jönköping Kalmar
---------------	-------------	---

Arbetsgrupp för stöd till lokalföreningarna

Riksförbundets praktiska stöd till lokalföreningarna kanaliseras till stor del via Attention lokalföreningsgrupp där också Rådgivande gruppen ingår. Arbetsgruppen arbetar på direktiv från riksförbundets styrelse och återrapporterar regelbundet sitt arbete till den.

Arbetsgruppen har under året bestått av följande kontaktpersoner:

Birgitta Engholm, kansliet och sammankallande

Einar Härdin, Attention Örnköldsvik

Anita Sjädh, Attention Blekinge

Christina Wendin, Attention Lindesberg

Madelein Larsson Wollnik, Attention Hisingen-Kungälv

Marina Eriksson, Attention Jämtland-Härjedalen

Lokalföreningsgruppen har under året medverkat till:

- Nystart av lokalföreningar
- Start av arbetsgrupper inför bildande av förening
- Att nedläggningshotade lokalföreningar fortsätter sitt arbete
- Konflikthantering

Verksamheten har bedrivits genom föreningsbesök, telefonmöten, mejlkontakter och många enskilda telefonkontakter.

Kansliet har ett fortlöpande sponsorsamarbete med Techsoup i samarbete med Microsoft. Techsoup är ett socialt företag, och föreningarna har därmed fått tillgång till programvaror och tjänster av skilda slag, bland annat Microsoftprodukterna Office 2013 och 2016 och Windows 7 och 10. Vi har inget slutdatum utan kan använda alla licenser som vi fått oss tilldelade.

Förbundet kan nu också erbjuda våra föreningar en möjlighet att ha sin hemsida på förbundets webbplats med mailadresser gratis. Förbundet erbjuder att skapa en enkel hemsida för att hjälpa föreningarna att komma igång. Därefter övergår administrationen av hemsidorna till den lokala föreningen. I samband med detta kan föreningarna dessutom få tillgång till mailadresser kopplade till domännamnet som föreningen har.

En egen hemsida, även i all enkelhet, betyder mycket ur informationssynpunkt och underlättar medlemskontakten.

Många föreningar har valt att gå över till förbundets plattform för att nå en enhetlighet vad gäller färger, loggor och övrig uppbyggnad av hemsidan.

Övrigt stöd till föreningarna

Kansliet har under 2015 fortsatt arbetet med att hålla alla som arbetar för Attention, både personal och förtroendevalda, informerade om det som händer inom förbundet och i samhället när det gäller våra frågor. På sikt är målet att samla allt gott arbete som görs i lokalföreningarna till ett gemensamt bibliotek av idéer, mallar och goda erfarenheter som alla ska kunna ta del av och använda sig av i sin egen verksamhet.

Ordföranden har också producerat månadsvisa nyhetsbrev för att öka informationen till lokalföreningarna.

Ordförandeseminarier

Årets Ordförandeseminarium ägde rum den 3 – 4 oktober i Malmö. Två styrelseledamöter från varje lokal- och länsförening, valberedningen och förbundets verksamhetsrevisorer var inbjudna. Därtill deltog förbundsstyrelsen och kansliets personal. Totalt deltog cirka 125 personer. Mötet inleddes med en presentation av Ordförandeseminariums medarrangörer, Attentions Skåneföreningar. Därefter följdes en uppföljning av verksamhetsplanen och förmiddagen avslutades med att valberedningen presenterade sig och sitt arbete.

Dagen fortsatte efter lunch med möjlighet att välja vilket av förbundets projekt man var intresserad av att få mer information om. I parallellseminarier presenterades projekten Vägar till jobb, Attention Fri, Egen styrka, Min skola och projektet Nätkoll. Det gavs två tillfällen att lyssna på projektredovisningarna.

Som avslutning på konferensdagen fanns möjlighet att ställa frågor till förbundsstyrelsen.

Kvällsaktiviteter inleddes med en guidad och uppskattad busstur genom Malmö. Efter middagen underhöll trollkonstnären Malin Nilsson med stor fingerfärdighet och spontan interaktion med publiken.

Dag två var vigd till föreningsverksamhet och inleddes med en presentation av förbundets cirkelverksamhet av Kerstin Alm och Anders Noreliusson som presenterade anhängarcirkeln.

Därefter presenterade arbetsgruppen för ungdomsverksamheten sitt arbete och Madelein Larsson Wollnik och Mårten Larsson berättade om Attention Hisingen-Kungälv ungdomsverksamhet.

Den sista presentationspunkten var Madelein Larsson Wollnik som berättade om hur det är att vara ny inom Kriminalvårdens besöksverksamhet.

Därefter diskuterades och reflekterades i mindre grupper behovet av att få styrelseutbildning och vilka medlemsaktiviteter som engagerar mest.

Dagen avslutades med en presentation av nästa års Ordförandeseminarium som arrangeras av Attention Nynäshamn tillsammans med riksförbundets kansli.

Vuxenläger på Grebbestads folkhögskola

Under sex varma sommandagar samlades deltagare och funktionärer i Grebbestad för att genomföra riksförbundets nionde läger för vuxna med egen funktionsnedsättning. Läget innehöll olika aktiviteter, föreläsningar, utflykter och trevliga kvällsaktiviteter.

Följande föreläsningar stod också på programmet:

- Föreläsning under rubrikerna ”Nya influenser inom NPF”, ”Medicinering vid NPF” och ”Vad innebär den nya diagnosmanualen”. Föreläsare Urban Leijon.

- Föreläsning med ”Allmän info om AS och de svårigheter och tillgångar det kan innebära vad gäller relation”. Föreläsare Kerstin Alm.
- Föreläsning ”Hur kan det vara att själv ha NPF när det gäller relationer och familjebildning”. Föreläsare Miriam Jaakola, Attention Luleå-Boden berättar ur eget perspektiv.
- Workshop under rubriken ”Hur du kan arbeta för att förbättra villkoren för personer med NPF”. Henrik Ragnevi, Attention Göteborg ledde workshopen.

På schemat fanns också hantverk, såsom träslöjd och tygtryck, guidad tur i Grebbestad, musikquiz, minigolf/bad, en utflykt till världsarvet hållristningarna i Tanum och allsång när andan föll på. Kvällarna avslutades med den traditionella filmvisningen. Deltagarna fick också göra en uppskattad utflykt med båten Donalda.

Föreläsare och ansvariga för olika aktiviteter var flera av funktionärerna, kompletterade av några särskilt inbjudna föreläsare.

Lägret avslutades med den traditionella Räkfrossan och sedan var det dags att tacka varandra för en rolig och härlig lägervecka. Ett särskilt tack till alla funktionärer som ställde upp och jobbade helt ideellt! Lägerledare var Maria Christensson-Fröman och Elizabeth Odalen-Bjord, som ser fram emot 2016 års läger.

10. NPF-forum 2016

Nästa NPF-forum arrangeras den 19 – 20 maj 2016. Liksom 2014 kommer forumet att äga rum på Kistamässan i Stockholm. Temat för året är ”Struktur och stöd för personer med NPF”. Förberedelserna startade i maj 2015, vilket i september resulterade i ett färdigt program skapat i samverkan med ett antal partners. I oktober gick information till blivande utställare ut. Vid årsskiftet var cirka 40 montrar bokade.

All information finns på förbundets hemsida.

11. Ekonomi

Förbundets ekonomi har även i år varit i balans. Även om det är svårt att få resurserna i ett växande förbund att räcka till alla de behov som finns, har styrelsen klarat att prioritera så att det uppstått ett visst överskott.

Våra viktigaste intäktskällor är det statliga bidraget och projektintäkter. Andra intäktskällor är medlemsavgifter, egen försäljning och gåvor.

Våra utgifter består främst av kansli- och personalkostnader, registerhållning, informationsaktiviteter, stöd till lokal verksamhet och konferenser.

För en mer detaljerad redovisning, se resultatrapport.

12. Kansliet

Kansliet har sina lokaler på Tjurhornsgränd, nära Globen. I lokalerna finns också Attention Utbildning, Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa, NSPH:s kansli och administrationen för den nystartade föreningen Hjärnkoll.

Förbundets utökade verksamheter har inneburit att arbetet på kansliet också ökat. De ekonomiska resurserna har dock inte räckt till mer än en mindre utökning av personalstyrkan och därför måste uppgifterna prioriteras hårt.

Personal

Riksförbundets kansli bestod i slutet av året av följande personer:

Anki Sandberg, ordförande, verksamhetsansvarig
 Anette Wedberg, telefonist och administration
 Anna Norrman, kanslichef (delar av året även intressepolitisk ombudsman)
 Anna Råde, projektledare Barns röst
 Annica Nilsson, intressepolitisk ombudsman
 Birgitta Engholm, föreningsombudsman
 Cecilia Brusewitz, projektledare Egen styrka
 Eva Hagström, ekonom
 Karin Forsberg, projektledare Min skola
 Kerstin Alm, expert, Egen styrka
 Lena Jonsson, medlemsadministration
 Linnéa Rosenberg, informatör
 Lou Rehlund, kommunikatör
 Lovisa Schiller, informatör/grafisk formgivare
 Maria Petersson, projektledare ADHD på jobbet
 Martina Kopra (tjl)
 Monica Jeal Söderberg, expert, Egen styrka
 Nina Norén, kommunikationssamordnare
 Sara Wikberg, administratör Egen styrka och NPF-forum

13. Internationellt samarbete

Intresset för internationellt samarbete har alltid varit stort inom Attention, inte minst för att vi känt en trygghet i att kunna luta oss emot den internationella vetenskapen kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Attention har genom åren hållit kontakt med föreläsare från USA och Europa med hög kompetens på området. Förbundets internationella arbete har under 2015 innefattat såväl Norden som Europa.

Nordiska samarbetsgruppen

Attention deltar i den nordiska samarbetsgruppen för ADHD som bildats för erfarenhetsutbyte mellan de nordiska intresseorganisationerna samt för gemensamma aktiviteter. Många av de frågor som diskuteras inom förbunden är likartade och mår väl av att diskuteras gemensamt för att hitta bra lösningar.

Samarbetsgruppen består av två representanter per land, ordförande och kanslichef. I år höll gruppen sitt möte i Helsingfors.

ADHD Europa

Sedan några år finns det en europeisk samarbetsorganisation med namnet ADHD Europa, som Attention är medlem i. Förberedelserna har skett via aktivt nätverksarbete där Attention varit en av cirka 20 deltagande organisationer. Målen för ADHD Europa är att:

- Förbättra livskvaliteten för personer och familjer med ADHD
- Stärka personer med ADHD och deras familjer så att det kan ta vara på sina rättigheter och möjligheter fullt ut

Målen ska uppnås via insatser för att öka kunskapen och medvetenheten om funktionsnedsättningen i samhället. Informationen ska vara av hög kvalitet och baseras på forskning och evidensbaserade metoder. Det ingår också i planerna att rikta sig till politiker och opinionsbildare för att få fram europeiska riktlinjer och vårdprogram. Problemet är att insatserna kräver ekonomiska och mänskliga resurser, som det råder brist på.

Nätverket har bytt samordnare och verksamheten har därmed åter blivit mer aktivt. För ytterligare information, se www.adhdeurope.eu

MyRight

Attention blev våren 2008 medlem i Shia, som är Funktionshinderrörelsens organisation för internationellt utvecklingssamarbete. I oktober 2012 bytta Shia namn till MyRight.

Verksamheten syftar till:

att stödja medlemsorganisationernas utvecklingssamarbete i utvecklingsländer för att förbättra levnadsvillkoren och stärka möjligheterna för människor med funktionsnedsättning att bilda och utveckla egna organisationer samt

att genom opinionsbildnings- och påverkansarbete förmedla sina erfarenheter och kunskaper till nationella och internationella organ.

Under året avslutades Attentions projekt i Sri Lanka, som vi bedrev med brukarorganisationen Consumers Action Forum (CAF). Vi har därmed också övergått från medlemsorganisation till stödmedlemmar.

14. Övrigt samarbete

Handikappförbunden

Attention ingår sedan 2004 i Handikappförbunden, en paraplyorganisation som består av 39 funktionshinderrörelser. Funktionshinderrörelsen har även bildat samarbetsorgan på kommun- och länsnivå. Handikappförbunden strävar efter att vara funktionshinderrörelsens enade röst mot regering, riksdag och centrala myndigheter. Det övergripande målet är ett samhälle som är öppet för alla, där alla har lika möjlighet att vara delaktiga.

Grundinställningen är att frågor kring funktionshinder både ska betraktas som välfärdspolitiska och som frågor om mänskliga rättigheter samt att de flesta samhällsområden har en funktionsnedsättningsaspekt. Det funktionshinderspolutiska arbetet baseras till stor del på FN: s standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättningar delaktighet och jämlikhet.

Via medlemskapet i Handikappförbunden har Attention kunnat teckna den deltagarolycksfallsförsäkring som finns i Handikappförbundens samlingsförsäkring via Folksam. Försäkringen innebär att alla medlemmar som drabbas av olycksfall vid verksamhet anordnad av förbundet eller lokal- eller länsföreningarna kan få ersättning. Ytterligare information om försäkringen, med nummer K66104, ges i första hand av Folksam.

Folkhögskolor

Det samarbete med Ågesta folkhögskola som inleddes år 2008 har fortsatt även under 2015. Under årets genomfördes i samarbete med Attention en mycket uppskattad anhörighetlg. Samarbetet har även omfattat utbildning för personal och visst projektsamarbete. Vidare hölls förbundets Vuxenläger på Grebbestad folkhögskola.

15. Projekt

Möjligheten att bedriva projekt är viktig för att Attention ska kunna vara med och utveckla ny verksamhet. Genom våra projekt ges möjlighet att fokusera på särskilda frågor och engagera ännu fler medlemmar i våra aktiviteter. Under 2015 har förbundet drivit sex egna projekt och två lite större satsningar.

RIKSFÖRBUNDETS PROJEKT

1. Vägar till jobb (avslutat under hösten)

Projektet Vägar till jobb startade i november 2012 och avslutades i oktober 2015 och drevs med medel från Allmänna Arvsfonden. Många personer med Aspergers syndrom går utan arbete trots att de har både kunskap, kompetens och en vilja att arbeta. Detta ville projektet uppmärksamma och försöka bidra till att förändra genom spridning av information om Aspergers syndrom till arbetsgivare, företagare och yrkesverksamma som kommer i kontakt med vår målgrupp samt skapande av ett studiecirkelmateriale och en handbok för arbetsgivare.

Den första av projektets två målgrupper var personer med diagnosen Aspergers syndrom, då projektet syftade till att arbeta för att underlätta för dessa på arbetsmarknaden. För att göra detta behövde projektet nå ut till sin andra målgrupp, arbetsgivare och myndighetspersonal som arbetar med eller anställer personerna ifråga.

För att nå målet öppna dörrar på arbetsmarknaden för personer med Aspergers syndrom användes föreläsare med egen diagnos, kallade AS-informatörer. Informatörerna besökte arbetsplatser för att sprida kunskap och tips kring Aspergers syndrom kopplat till arbetslivet. Under första året rekryterades informatörer och ett föreläsningmateriale sammanställdes. År två genomfördes 60 arbetsplatsbesök och år tre genomfördes hela 80 besök. Marknadsföring har skett genom annonsering, sociala medier, fysiska möten vid konferenser, utbildningar och andra evenemang samt personliga kontakter från både projektledare och informatörer.

Projektet har även tagit fram två skrivna material. Handboken ”Med Asperger på jobbet – bli en bättre chef och kollega” riktar sig till arbetsgivare. Syftet är att på ett lättläst och inspirerande sätt ge handfasta tips och råd på hur man kan komma förbi eventuella utmaningar som kan uppstå på en arbetsplats när någon eller flera har Aspergers syndrom. Fokus ligger på styrkor och fördelar med diagnosen och innehåller både fakta om diagnos och arbetsmarknad, intervjuer med arbetsgivare och arbetstagare.

Även ett studiecirkelmateriale togs fram under hösten 2014 med arbetstitel ”Aspergers syndrom och arbete”. Efter en första pilotcirkel med materialet som grund breddades materialet till ”NPF och arbete”. Genom studiecirkelmaterialet har projektet möjliggjort för Attentions lokalföreningar att tillsammans med sina medlemmar starta upp studiecirkel för att stärka sig själva i arbetsmarknadssammanhang.

Utöver detta har över 60 arbetsplatser/myndigheter/nätverk fått besök och föreläsning av projektets informatörer. Syftet har varit att uppmärksamma dem på den kompetens de missar genom att rygga undan för mångfald vid rekrytering, samt att sprida kunskap om vad Aspergers syndrom är och kan innebära. En del motivationsföreläsningar har genomförts av informatörerna på olika lokalföreningar inom Attention och även inom arbetsinriktade verksamheter som Misa, Blå Vägen m.fl.

Exempel på konferenser och seminarier där projektet deltagit:

- Attentions förbundsstämma: projektpresentation, 125 personer.

- Attention ordförandeseminarium: projektpresentation, 140 personer.
- NPF-forum 2014: föreläsning, 90 åhörare och utställningsmonter, 700 besökare.
- Mångfald och företagande-mässan, 300 besökare.
- Föreläsning på "Fokus på autism": 80 åhörare.
- Almedalen: Projektseminarium, 60 åhörare.
- Temadagar tillsammans med Attention Utbildning och Abilia samt ICAP.
- Föreläsning och workshop vid SFSE:s (Svenska föreningen Supported Employment) årskonferens.

Exempel på andra informationsaktiviteter som nått ca 20 000 personer.

- Reportage i medlemstidningen.
- Facebook-sida.
- Arvsfondsbloggen.
- Enkäten "Aspergers syndrom och arbete" som presenterades genom rapporten "Vi kan och vill arbeta".
- Debattartikeln "Enkla anpassningar kan ge jobb till fler med Asperger".

Projektets samarbetspartners Arbetsförmedlingen och Misa har gett projektfrågan dignitet och en arm ut till många arbetsplatser och hjälpt oss sprida handboken i stora volymer. AS-informatörerna rekryterades via Ågesta Folkhögskola och Riksförbundet Hjärnkoll, några har genomgått Ågestas informatörsutbildning för personer med AS och några är attitydambassadörer inom Hjärnkoll. Tillsammans med Attention Utbildning har projektet genomfört två utbildningsdagar; "Berika din arbetsplats – en inspirationsdag för dig som möter unik arbetskraft" och "Rätt stöd till arbete för personer med NPF", vilka blev välbesökta och uppskattade.

Projektet kommer att leva vidare genom de två material som tagits fram, handboken "Med Asperger på jobbet – bli en bättre chef och kollega" och studiecirkelmaterialet "NPF och arbete", båda finns tillgängliga på Riksförbundet Attention's hemsida. Informatörerna kommer att fortsätta föreläsa på andra håll, en del genom sina egna företag, en del genom Attention Utbildning och en del är nu kopplade till Riksförbundet Hjärnkoll. Riksförbundet Attention fortsätter arbetet i sitt ordinarie arbete, inkluderande intressepolitiska insatser och dialoger med arbetsmarknadens parter och myndigheter samt genom det nystartade projektet ADHD på jobbet.

2. Attention Fri (avslutat under hösten)

Projektet Fri startade i november 2012 och avslutades i oktober 2015 och drevs med medel från Allmänna Arvsfonden. Projektets syfte och mål har varit att skapa bättre förutsättningar för ett meningsfullt liv för individer med ADHD-problematik samt en kriminell livsstil genom inspiration och vägledning i livet efter frigivning samt att minska lidandet för dessa individer genom ökad självförståelse och ökad förståelse från individens omgivning. Processen att lämna en kriminell livsstil är ofta omfattande och innebär många utmaningar, vilka kan bli än mer krävande för personer som även har en ADHD-problematik. Trots att ADHD är en funktionsnedsättning som är starkt överrepresenterad inom Kriminalvården är kunskapsnivån om funktionsnedsättningen ofta låg, både bland individerna själva, omgivning och yrkesverksamma inom området.

Projektet har haft två målgrupper. Den ena utgörs av individer som själva brottas med en ADHD-problematik och som dessutom har en bakgrund av kriminellt leverne. Den andra

målgruppen är de personer som möter dessa individer i sitt arbete och som har som uppgift att stötta, hjälpa och motivera.

I arbetet för att minska lidandet genom en ökad förståelse samt självförståelse har projektet spridit kunskap om ADHD, genom utbildningar, samverkan med andra organisationer och material till såväl personer som själva har ADHD som till personer i deras omgivning.

Avseende målet att skapa bättre förutsättningar för ett meningsfullt liv för individer med ADHD-problematik samt en kriminell livsstil efter frigivning har projektet samlat en mängd material för inspiration och vägledning. Materialet har gjorts tillgängligt för alla via Friguiden och filmen ”Utbrott”. Sannolikt kommer Friguiden komma de intagna till gagn inne på anstalterna genom att vara en av de få godkända sidorna via InIt 2.0. Filmen ”Utbrott” finns också inne på anstalter och universitet. Vi tror att vi där igenom kan inspirera yrkesverksamma till att ge ett bra stöd till målgruppen med grund i en bättre förståelse för funktionsnedsättningen.

Ett sekundärt och ej definierat mål utifrån projektansökan och projektplanen har också varit att samverka med andra brukarorganisationer och myndigheter såsom KRIS, X-Cons, Ung i X-Cons, Process Kedjan och Riksförbundet Frivilliga Samhällsarbetare. Så även samverkan med myndigheter såsom Kriminalvården, KRAMI och Socialtjänsten. Samverkan har till stor del handlat om informationsutbyte. Projektet har utbildat brukarorganisationer om ADHD och strategier för att kunna jobba konstruktivt kring funktionsnedsättningen. Brukarorganisationerna har i gengäld bidragit med sin kunskap om att leva med kriminalitet och missbruk, medverkat i alla våra material och gett oss en legitimitet i frågan via sitt deltagande. Detsamma kan sägas om vår samverkan med myndigheter, projektet har föreläst tillsammans med t.ex. Kriminalvården och kunnat dra nytta av varandras kunskaper.

Exempel på projektets utåtriktade verksamhet under de tre projektåren:

- Hållit utbildningar och föreläsningar om ADHD, NPF och Lösningfokus för målgruppen och yrkesverksamma.
- Skapat Friguiden i samarbete med företaget Learnways och lanserat denna genom seminarium och kampanj i Almedalen.
- Medverkat i Arbetets museums utställning Face the facts genom Arvsfondsprojektet Ung i fängelse. Utställningen beskriver ungas väg till kriminalitet, mötet med kriminalvården, synen på sig själva som unga vuxna och vägen till arbete. Bakom projektet står även Kriminalvården och Attention Luleå-Boden.
- Producerat studiecirkelmaterial till studieförbundet NBV samt genom dem startat studiecirkel i KRIS och Unga KRIS i Gävle samt i Fenix i Örebro. Studiecirkeln har också genomförts på Unga KRIS Stockholm.
- Deltagit i en hearing på Regeringskansliet om morgondagens kriminalvård.
- Gjort intervjuer för Kriminalvårdens tidning RuntiKrim, Polisens tidning Blåljus samt KRIS-tidningen Vägen ut.
- Deltagit i styrgruppsmöten för Visionsrumsgruppen samt gjort en projektpresentation på inspirationsdagen för nya Arvsfondsprojekt.
- Projektpresentation på anstalten Hällby med KRIS, X-Cons och Passus.

Projektet lever främst vidare genom de material som producerats, genom Friguiden och filmen ”Utbrott”. Dessa material har förankrats och lever vidare dels inom projektets samarbetsorganisationer men också genom lärosäten som Stockholms Universitet och Umeå

Universitet, samt Kriminalvårdens interna utbildning. Driften av Friguiden är säkrad i fem år efter projektiden.

Projektet lever också vidare genom kunskap och perspektiv förmedlad via de många utbildningar som erbjudits under projektiden samt via studiecirkelmaterialet som tagit fram.

3. Egen styrka-projektet

Det tre-åriga projektet Egen styrka startade i september 2013 med medel från Allmänna Arvsfonden. Projektet syftar till att identifiera de specifika svårigheter som föräldrar till barn med autismspektrumtillstånd upplever. Projektets samarbetspartners är Anhörigstödet i Täby kommun, Aspergercenter i Stockholms läns landsting samt ABF.

Egen styrkas referensgrupp har träffats två gånger under året. En del förändringar har gjorts under året och både Nka och AHR har varit tvungna att lämna referensgruppen pga. minskade resurser, omprioriteringar och förändrat uppdrag. Vi har dock fått tillskott från HSO projektet Det utsagda, ett projekt som vill undersöka hur barn och föräldrar kan kommunicera kring barnets funktionsnedsättning. Egen styrka sitter också med i deras referensgrupp.

I den föräldraenkät som projektet gjorde under det första projektåret efterfrågade föräldrar bättre information om vad ASD innebär i vardagen samt information om vilka rättigheter man har och vart man vänder sig i samhället. Föräldrarna pekade också på vikten av ökad kunskap hos befattningshavare som man möter i kommun och landsting. Under 2015 har vi arbetat med att producera material med detta som bakgrund, som sedan ska nå ut till såväl föräldrar som till professionen. Materialen ska kunna användas i studiecirkelar, kortkurser och tematräffar. Materialen finns tillgängliga i Attentions webbutik samt att ladda ner som PDF. Under året har vi dessutom haft möjlighet att sprida materialet på konferenser och vid informationsbord.

Material framtagna under året:

- Skriften Vad är Aspergers syndrom? (3000 sålda/spridda).
- Skriften Samhällsguiden (3000 sålda/spridda).
- Fyra filmer om föräldraskap och Asperger och som ligger på Attentions Youtube-kanal (11 129 visningar).
- Studiecirkelhandedning till skriften "Vad är Aspergers syndrom" samt de fyra filmerna.
- Studiehandedning för studiecirkel alternativt tematräffar kring samhällets stöd. Skriften "Samhällsguiden" utgångspunkt.
- En anhörigportal som kan nås via Attentions hemsida (17 062 unika besökare under 2015).

Representanter från åtta lokalföreningar fick under en helg utbildning i studiecirkelmaterialet "Vad är Asperger". Sju lokalföreningar genomförde sedan egna föräldrargrupper med en testversion av materialet. Vi var även själva cirkelledare i en cirkel. Efter värdefull feedback från lokalföreningarna reviderades materialet. Det är nu tryckt och är i dagsläget beställt av åtta olika aktörer som arbetar med anhörigstöd. Utöver dessa så har flera fått materialet bl.a. vid informationsdagen för professionen i september.

I slutet av augusti genomförde projektet en internhelg på Marieborgs Folkhögskola. Nio föräldrar deltog och vi fick tillfälle att testa provversionen till den studieplan som tagits fram för kortkurser på bland annat folkhögskolor. Provvversionen kommer att revideras och

färdigställas under vintern 2015-16. Temat för helgen var ”Du är också viktigast”. Kortkursen på Marieborg var ett led i att möta behovet av att träffa andra i liknande situation och få fokusera på sin egen situation, som framkom som ett tydligt behov i enkätundersökningen. Vi vill öka chanserna till anhörigstöd för en på många sätt utsatt föräldragrupp där chanserna till egen tid är små och där många har svårt att regelbundet kunna delta i en studiecirkel.

I enkäten från det första året svarade nästan varannan förälder att de var eller hade varit sjukskrivna på grund av utmattningssyndrom. Vi har därför under året även arbetat med frågor om vad det är som skapar stress och utmattningssyndrom och vad som är friskfaktorer. Två gånger under våren träffades en fokusgrupp för att arbeta kring detta tema. Psykolog Bella Stensnäs har genomfört fyra lite djupare intervjuer med mammor. Under kommande år kommer vi att fortsätta med föräldrainservjuer.

För att nå ut med kunskap till de yrkesverksamma som möter vår målgrupp har projektet deltagit vid ett antal utåtriktade aktiviteter under året. I september inbjöd vi anhörigkonsulenter och andra inom professionen till en endagskonferens i ABF-huset i Stockholm där vi presenterade projektet och det material vi har tagit fram. Dagen gjordes i samarbete med ABF och lockade ca 50 deltagare.

Exempel på mässor och konferenser där Egen styrka deltagit:

- Anhörigriksdagen i Varberg 2015 med ca 450 deltagare. Deltog med föreläsning och utställning.
- 6:e Internationella Anhörigkonferensen Gothia Towers i Göteborg 3 – 6/9 med 635 deltagare från hela världen. Deltog med seminarieföreläsning och utställning.
- Föreläsningar i Täby och Salems kommuner, för anhörigkonsulenter i Södermalm (Stockholm), på Socialhögskolan; på Attentions utbildningsdag om tjejer och NPF, på NSPH:s inspirationsdag om anhörigstöd, vid Attentions stämma samt på Ordförandeseminarier.
- Projektet har deltagit med informationsbord vid Stockholms kommuns evenemang på anhörigdagen den 6/10, föreläsningkväll i Täby kommun, Attention Utbildnings temadag om tidiga insatser med föreläsning av Christoffer Gillberg.

4. Min skola

Det treåriga projektet ”Min skola” startade i januari 2014 med medel från Allmänna Arvsfonden. Projektet syftar till att bidra till en mer pedagogiskt tillgänglig skolvärld och att göra elever med NPF mer delaktiga i utvecklingen av sin skolsituation, med elever med NPF i åldern 13-18 år som den primära målgruppen. Vi vill med projektet lyfta fram elevernas egna röster, som inte hörsammats tillräckligt men är så centrala i utvecklingen av skolan.

Under projektets andra år har fokus framför allt legat på produktion av flera olika material. Under våren 2015 pågick intensivt arbete med att skapa ”Så här! Få skolan att funka”, ett magasin kring struktur och ”självhjälpsstrategier” i skolan för elever med NPF. Detta magasin togs fram i nära samarbete med elever med NPF på våra båda samarbetskolor, där de på olika sätt bidrog till materialets innehåll och form. Under året har vi också producerat ett inspirationsmaterial för pedagoger; ”Goda exempel. Få det att funka för elever med NPF i skolan”. Här lyfter vi olika sätt att arbeta för en NPF-vänlig skola, där olika intressanta skolors verksamheter lyfts fram som inspiration för fler skolor. Slutligen har vi också avslutat det påbörjade arbetet med att producera kortfilmer kring elever med NPF: två kortfilmer har gjorts under 2015, för att komplettera den första som gjordes 2014. I dessa

filmer porträtteras elever med NPF, som berättar om sin skolgång och hur de ser på sina funktionsnedsättningar.

Under 2015 har också samarbetet med och förändringsarbetet på, de båda skolorna ESS-Gymnasiet och Källbrinksskolan fortsatt. Studiecirkelar på de båda skolorna påbörjades under 2014, och har fortsatt under 2015. Genom projektet får skolorna möjlighet att vidareutveckla de anpassningar och tillgängligheten för elever med NPF de sedan tidigare påbörjat, bland annat genom att vara involverade i framtagandet av skriften "Goda exempel".

Under år 2015 har projektet deltagit vid ett flertal konferensen och mässor. Bland annat anordnade vi ett seminarium under Almedalsveckan i juni. Projektet har också föreläst vid utbildningsdagar tillsammans med Attention Utbildning, vid konferenser anordnade av bland andra Friends och Underbara ADHD, vid medlemsträffar hos Attentions lokalföreningar, samt Attentions årliga Ordförandeseminarium. Vidare har projektet deltagit och spridit information vid mässor och konferenser som Skolforum, Sveriges Skolkuratorers Förenings årliga konferens, den årliga BUP-kongressen, och KINDs NPF-skoldagar.

I oktober 2015 genomförde Riksförbundet Attention och projektet "Min skola" en kampanj för en mer NPF-vänlig skola; "Eleven är inte problemet". Under kampanjen spreds mycket information via våra sociala medier, och fick uppmärksamhet som aldrig förr. Med hjälp av våra lokalföreningar lyckades vi också dela ut 1000 skolkassar med vårt skolrelaterade material, till skolor, skolpolitiker med flera. Som en del av kampanjen utvecklade vi också vår hemsida för att lyfta fram våra material och information kring skolfrågor.

5. Barns Röst

Det treåriga projektet "Barns röst" startade i september 2015 och är ett treårigt projekt med medel från Allmänna Arvsfonden. Projektledare är psykolog Anna Råde, utlånad från KIND, som är ett kompetenscentrum för forskning, utveckling och utbildning om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar på Karolinska Institutet. I projektet samarbetar vi med KIND men även Habilitering & Hälsa i Stockholms läns landsting. Målgrupp för projektet är barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, i åldrarna 10-17 år.

Tidigare erfarenheter i förbundet och undersökningar från andra organisationer visar på att barn med NPF ofta upplever låg grad av inflytande och delaktighet när det gäller deras egen livssituation, undervisning, stöd och behandling. Personalen samtalar primärt med vårdnadshavaren, vilket formellt är korrekt, men innebär också etiska problem vad det gäller delaktighet, information och samtycke. Dessutom går värdefull information om barnets motivation och förståelse av situationen förlorad, vilket kan hämma eller förhindra att insatta åtgärder får effekt. Begriplig information som är anpassad till barn är också en bristvara.

Barns röst-projektet vill utveckla metoder och arbetssätt för att säkerställa att unga med NPF känner sig delaktiga i sin vård och omsorg och att de förstår vad vård- och stödpersonal pratar om, vad som bestäms och vilka åtgärder som sätts in. I projektet vill vi även skapa forum och arbetssätt som underlättar för unga att ge information till vuxna så att de kan fatta kloka beslut och tar hänsyn till den ungas bästa.

Genom att bjuda in barn och ungdomar till fokusgrupper, intervjuer m.m. vill projektet samla idéer och ta fram en webbplats med filmer och stödmaterial, dels egna tips till barn och unga, dels information om vilka rättigheter man har och hur man kan öka sitt inflytande och bli mer delaktig. På webben ska även finnas material riktat till vårdnadshavare och yrkesverksamma. Barns röst-projektet vill bidra till ett ökat helhetstänkande som inbegriper

såväl miljö, bemötande, individuell anpassning som samverkan mellan vårdgivare, hem och skola.

Under projektets första månader har fokus legat på att samla in information och låta målgruppen komma till tals för att förmedla sitt perspektiv på vården, genom fokusgrupper och intervjuer. Under nästa år kommer vi fortsätta att prata med barn och unga genom fokusgrupper och intervjuer. Det planeras även en enkätundersökning, med förhoppning att nå många inom målgruppen.

Inom ramen för projektet kommer träffpunkter och lägerverksamhet anordnas under nästa år med syfte att bidra till erfarenhetsutbyte och att utveckla gemenskap med andra barn och unga med NPF.

6. ADHD på jobbet

Projektet ADHD på jobbet startade i september 2015 och är ett treårigt projekt med medel från Allmänna Arvsfonden. Samarbetsparters för projektet är Misa AB, en daglig verksamhet med inriktning sysselsättning och arbete, och RAPP, en rikstäckande ideell arbetsplatsförening för psykologer anställda på arbetsförmedlingen.

Syftet med projektet är att stärka personer med ADHD i arbetslivet. Målet är att skapa en webbsida där vi samlar information, kunskap samt erfarenheter från personer med egen erfarenhet av ADHD och arbetslivet. Vår vision är att webbsidan ska vara ett självklart verktyg att använda när man behöver kunskap, information och inspiration kring hur det är att ha ADHD och ett arbetliv. Genom denna webbsida beräknar vi att nå ut till många arbetsgivare och personer som har ADHD samt till de olika stödfunktionerna som finns i vårt samhälle som t.ex. Arbetsförmedlingen.

Första året har fokus legat kring insamling och inhämtande av information och kunskap om hur arbetslivet för vuxna med ADHD ser ut. Det första vi gjorde var att skapa två fokusgrupper och två expertgrupper. Fokusgrupperna består av arbeidskonsulenter, 3 personer i varje grupp. Expertgrupperna är RAPP och ADHD-gruppen på Misa.

Projektet har också satt ihop en referensgrupp bestående av fem personer med egen diagnos. Personerna bor på olika orter i Sverige och representerar målgruppen, personer med ADHD med anställning och personer med ADHD som är arbetssökande. Under oktober månad ordnade projektet en första informationsträff för gruppen. Vi har även deltagit på Misas företagskonferens, en workshop kring tillgängliga arbetsplatser samt en workshop om tillgängliga digitala miljöer och dess konsekvenser, där vi lyfter fram ADHD.

I november gick projektet ut med en enkät med syftet att samla in information om hur personer med ADHD upplever sitt arbetliv. Denna information kan sedan agera som utgångspunkt och grund för projektets arbete framåt. Enkäten riktar sig både till arbetssökande och till personer som arbetar. Under november har vi även deltagit på KINDs NPF-dagar och deltagit på Gillbergs föreläsning under Attention Utbildnings temadag om tidiga insatser, för att inhämta uppdaterad kunskap kring ADHD och för att sprida information om projektet. Under december månad ska vi göra en sammanställning av resultaten från enkäten och påbörja en rapport av dessa.

7. Arbete med anhöriga

Attentions arbete riktat mot anhöriga och närstående till personer med NPF har fortsatt under 2015. Arbetet syftar till att ta tillvara på det unika utbyte som det innebär att träffa och utbyta erfarenheter med andra som befinner sig i, eller har varit i, en liknande situation.

Projektet har under året fortsatt att ha en livaktig dialog med lokalföreningarna, där flera anordnar verksamhet för anhöriga. Möten har också inspirerat till fler perspektiv på

anhörigfrågan, vilket berikat vår verksamhet. Under året har fem lokalföreningar anordnat anhörigcirkclar med stöd från riksförbundet.

Attention har även 2015 deltagit i NSPH:s arbetsgrupp för anhörigfrågor. I november anordnade gruppen en tredje inspirationsdag om anhörigstöd tillsammans med Nka, SKL och Socialstyrelsen.

Referensgruppen för Attentions anhörigstöd sågs under ett möte under våren och hade sin avslutning i mitten av november i samband med NSPH:s inspirationsdag om anhörigstöd. Gruppen har varit en viktig samtalspartner och bidragit till att utveckla årets arbete inkl. metodhäftet ”Att vara anhörig – i olika skeden i livet”.

Ett flertal inspirationsträffar och utbildningsdagar har genomförts under året:

- Inspirationsträff i Norrköping. 25 deltagare, profession och anhöriga.
- Inspirationsträff i Motala. 10 deltagare, anhöriga och anhörigkonsulenter.
- Utbildning i Skövde, Skaraborgs Län. Profession deltog.
- Inspirations- och utbildningsdag i Skaraborgs län. 55 deltagare från professionen.
- Kortkurs ”Du är också viktigast” på Marieborgs Folkhögskola tillsammans med projektet Egen styrka. 9 mammor deltog.
- Inspirationsdag för professionen på ABF-huset i Stockholm tillsammans med Egen styrka. Ca 50 personer deltog.

Attention har även medverkat vid två stora konferenser rörande anhörigskap. Under Anhörigriksdagen 5 - 6 maj i Varberg, där ca 450 personer deltog, fanns Attention på plats med utställning och föreläsningar samt på den 6:e Internationella Anhörigkonferensen i Göteborg, där ca 650 personer deltog.

Under de utåtriktade aktiviteterna har Attentions material kring anhörigskap delats ut. Det är samtalsmaterialet ”Att vara anhörig” men även det material som projektet Egen styrka har tagit fram så som ”Samhällsguiden”, tidningsbilagan ”Superanhörig” samt den nya studiecirkelhandledningen. Ett tiotal personer från lokalföreningar samt anhörigcenter på kommuner har även hört av sig och beställt studiecirkelmaterialet i syfte att starta upp föräldracirkclar.

För att belysa anhörigfrågan gjordes en anhörigbilaga till Svenska Dagbladet som kom ut under våren. Även Attentions egen medlemstidning belyser ämnet och artiklar som på något vis rör anhörigskap finns med i samtliga fem tidningar som getts ut under året, totalt är det 13 artiklar. Även Attentions Facebook-sida har använts som ett forum för att lyfta frågan, t.ex. genom uppmärksammande av Nationella Anhörigdagen samt lanseringen av ”anhörigportalen”.

Med syfte att samla Attentions kunskap och material kring att vara anhörig lanserades i september en utbyggd webbsida, ”För dig som är anhörig”. Webbsidans olika flikar är uppbyggda efter teman som visat sig centrala för anhöriga. En av de största utmaningarna som anhörig till någon med NPF är att få rätt hjälp och stöd. En sammanfattning kring vilket stöd som finns, och som du har rätt till, finns därför också under webbsidan. Här tar vi upp de centrala lagarna som styr vilket stöd som erbjuds och hur du går till väga för att söka insatser. Denna flik är uppbyggd efter projektet Egen styrkas material ”Samhällsguiden”. Vidare finns länkar till olika anhörigforum på nätet. Även Attentions framtagna material kring att vara anhörig samt olika studiecirkelmateriel riktade till anhöriggrupper finns samlade.

8. Satsning på tjejer med NPF

Under år 2015 beviljades Riksförbundet Attention medel från Petrus och Augusta Hedlunds stiftelse för att genomföra en satsning på tjejer med NPF. I detta arbete genomförde vi en inspirationskväll tillsammans med Attentions lokalförening i Värmland, och en utbildningsdag i Stockholm. Inspirationskvällen i Karlstad riktade sig främst mot unga tjejer med NPF och deras anhöriga, och ett 60-tal personer deltog. Utbildningsdagen i Stockholm riktade sig istället främst mot yrkesgrupper som träffar tjejer med NPF i deras arbete, till exempel inom Arbetsförmedlingen och skolan, och drygt 100 personer anmälde sig till denna dag. Vårt arbete kring tjejer med NPF möter stort engagemang och intresse, och vi genomförde dessa föreläsningss dagar med gott resultat. Några kommentarer från deltagare vid dagen i Stockholm:

”Hela upplägget var jättebra. Har lärt mig massor som jag kommer utforska och prova i mitt jobb”.

”Maries pass var väldigt informativt och hon är en proffsig föreläsare. Mycket uppskattat! Klaras pass var fullt av klokheter och tankvärdheter. Jättebra!”

LOKALA PROJEKT

Flera av Attentions lokalföreningar bedriver egna projekt. Dessa redovisas i respektive förenings verksamhetsberättelse.

16. Attention Utbildning

Under 2015 har bolaget fortsatt sin positiva utveckling. Den 1 juli anställdes Pia Trollestad som ekonom på heltid och den 1 december anställdes ytterligare en utbildare, Brita Modig på 40 %.

Styrelsen för utbildningsbolaget består av ordförande Anki Sandberg samt ledamöterna och Stefan Lahti och Ernst Ödmansson. Attention Utbildning hade vid årets utgång fem anställda, Gunilla Simonsson, Marie Adolfsson, Anders Moberg, Pia Trollestad samt Brita Modig. Administrativt stöd ges också i viss mån av riksförbundets kansli.

Inom den öppna kursverksamheten har bolaget under året haft totalt 22 kursdagar, varav 11 st. på våren och 11 st. på hösten. Under hösten genomfördes även en större konferens i november, ”Gillbergdagen”. Av de 22 kursdagarna står Grundkursen om NPF för 6 tillfällen. I övrigt är det en blandning av kurser med olika teman.

Bolaget har under året samarbetat med lokalföreningar i Västerås, Växjö, Trollhättan, Östersund, Ystad, Örnköldsvik, Stockholm, Göteborg, Örebro och Norrköping. Antalet kursdeltagare har stadigt ökat under året, både under våren och hösten. Antalet kursdeltagare under 2015 utgjordes under våren av 745 st. och under hösten 816 st.

I början av året vann Attention Utbildning en upphandling från Försäkringskassan med 24 återkommande handledningstillfällen i metoden Case management under 2015. Under slutet av året har vi även fått besked om en förlängning för 2016. Det har lett till att behovet av utbildningskapacitet har ökat och att vi därför har anställt ytterligare en utbildare (se ovan). För övrigt inom uppdragsutbildningarna är det skolan och kommuner som är de största uppdragsgivarna. Annars är det som tidigare en blandning av olika typer av uppdragsgivare inom framförallt vård och omsorg. Bolagets egna föreläsare har även föreläst vid olika konferenser.

Under 2015 har det skett samarbeten med ett flertal av projekten inom Riksförbundet Attention, som Vägar till jobb, Egen styrka och Min skola. Ett samarbete har även ägt rum med NSPH för att anordna en 2-dagars utbildningar vid två tillfällen under rubriken ”Förbättringsarbete inom psykiatri och socialpsykiatri med brukarmedverkan”.

För mer information se www.attention-utbildning.se

17. Slutord

Det har varit ett intensivt och spännande år där många har varit aktiva och fått möjlighet att göra nya erfarenheter. Det bestående intrycket är dock att det fortfarande finns så otroligt mycket kvar att göra för att våra grupper ska få det stöd de behöver.

Vårt eget arbete inom Attention har stärkts av att så många nya frivilligt har velat engagera sig och blivit delaktiga i förbundets arbete. Alla insatser, stora som små, på alla nivåer är viktiga för att Attention ska bli den kraft som vi vill ha det till. Förbundsstyrelsen har strävat efter att på olika sätt stärka samarbetsandan i förbundet. Glädjande nog får vi många bevis för att det går åt rätt håll och att Attention därmed fungerar allt bättre.

Riksförbundets styrelse vill med denna verksamhetsberättelse framföra ett stort och varmt tack till alla runt om i landet som med stor iver och entusiasm bidragit till förbundets utveckling och som i hög grad stimulerat oss i vårt arbete.

Bilaga 1 Verksamhetsplanen fokusområden 2015 - 2016

För att vi ska bli effektivare och arbeta mer samordnat lokalt, regionalt och centralt föreslås en förenklad verksamhetsplan som totalt består av sex fokusområden, se nedan. Vad som gjorts under 2015 framgår av verksamhetsberättelsen.

<i>Delområde</i>	<i>Prioriteringar</i>	<i>Planerade aktiviteter</i>
1. Vård och stöd	<p>Arbeta för en god och rättvis tillgång till vård, stöd, anpassning och hjälpmedel för personer med egen funktionsnedsättning och deras anhöriga.</p> <p>Insatserna ska ha hög kvalitet och sättas in tidigt för att motverka negativa konsekvenser av funktionsnedsättningen. Verka för minskade väntetider till utredning och bättre stöd efter diagnos.</p> <p>Underlätta och avlasta anhöriga genom kunskapshöjning hos de anställda inom hälso- och sjukvård samt omsorg och socialtjänst, internt utvecklingsarbete och erfarenhetsutbyte inom förbundet och mellan yrkesverksamma.</p> <p>Motverka överskuldssättning och verka för insatser mot spelberoende.</p>	<p>Aktivt medverka i Socialstyrelsens arbete med att ta fram och implementera ett nationellt kunskapsstöd för personer med ADHD och autismspektrumtillstånd.</p> <p>Bedriva opinionsbildning via media och politikerkontakter.</p> <p>Bedriva projekt riktat mot våra målgrupper.</p> <p>Ordna seminarier och inspirationsdagar om anhörigstöd och genomföra studiecirkel för anhöriga.</p> <p>Samverka med NSPH (Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa) och Nka (Nationellt kompetenscentrum anhöriga) för att stärka vårt inflytande i inom vård och omsorg.</p> <p>Verka för våra medlemsgruppers rätt till ett samordnat stöd.</p>
2. Arbete och egen försörjning	<p>Arbeta för att fler personer med NPF ska få möjlighet till jobb/praktikplats med individuellt anpassade åtgärder samt trygga socialförsäkringar för dem som behöver ekonomiskt stöd.</p>	<p>Via våra projekt och vårt intressepolitiska arbete få fler att se vinster och vilja anställa personer med NPF.</p> <p>Delta i utveckling av modeller för anpassade stödinsatser via olika projekt.</p> <p>Via samverkan med NSPH och Handikappförbunden driva frågor om trygga, rättvisa och tydliga socialförsäkringar.</p>
3. En skola för alla	<p>Arbeta för en bra, trygg och säker skola där alla elever har möjlighet att lyckas.</p> <p>Verka för en bättre samverkan mellan föräldrar och elever</p>	<p>Samverka med departement, myndigheter och andra organisationer för att påverka och driva på genomförandet av en anpassad pedagogik och miljö, så</p>

	respektive skola och elevhälsa.	att elever med NPF kan få en fungerande skolgång. Via vårt skolprojekt lyfta fram elevernas egna strategier, samt sprida dessa goda exempel. Medverka i brukarråd och andra grupper inom relevanta myndigheter (Skolverket, SPSM och Skolinspektionen). Under 2015 göra en uppföljning på skolenkäten samt att initiera en samordnad satsning på skolfrågor i samband med skolstarten.
4. Ökat inflytande och stopp för diskriminering	Arbeta för stärkt inflytande på vård, stöd och insatser samt åtgärder mot diskriminering av personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga.	Ta vara på samarbetet inom NSPH, genom att delta i studiesatsningen ”Med starkare röst” och projektet ”Din Rätt”. Öka vår egen kunskap om diskrimineringsfrågor. Använda FN-stadgan för att förbättra bemötandet.
5. Informations- och kunskapsspridning	Verka för ökad kunskap, respekt och förståelse i samhället för våra målgrupper (personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras anhöriga). Särskilt viktigt är att nå ut till lärare, specialpedagoger, socialtjänsten och handläggare på Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.	Anordna konferenser, seminarier, NPF-forum, föreläsningar och andra utåtriktade verksamheter. Kontinuerligt förbättra våra informationskanaler och förbundets profil.
6. Utveckla det interna arbetet inom förbundet	Stärka arbetet i de lokala föreningarna samt stödja bildande av nya föreningar. Värna om en god gemenskap och kommunikation inom förbundet. Insatser för att stärka förbundets och föreningarnas ekonomi. Fortsatt fokus på medlemsrekrytering.	Anordna utbildningar och konferenser för föreningarnas styrelser. Lyfta fram studiecirkeln som arbetsform i det medlemsnära arbetet. Använda rådgivande gruppen som en resurs för föreningarna som av olika anledningar kommer i obalans. Vidareutveckla dialogen mellan kontaktpersoner över landet finns som en kontakt mellan kansliet och föreningarna. Främja samverkan mellan Attentions lokalföreningar och de projekt och satsningar vi bedriver runt om i landet, t ex på

		ordförandemötet. Höstens ordförandekonferens m.fl. möten under året. Utreda möjligheten till en pilotutbildning i intressepolitiskt arbete för lokalföreningarnas styrelser Uppnå 15 000 medlemmar i samband med att förbundet fyller 15 år 2015.
--	--	--

Planen följs upp:

- När verksamhetsberättelsen skrivs frågar vi alla dem som varit involverade i uppdrag, aktiviteter, råd m.m. vad som hänt under året.
- På Ordförandeseminarier redovisar både Riksförbundet och föreningarna sina verksamheter.
- De projekt vi driver följs upp mot respektive projektmål och avrapporteras till respektive anslagsgivare.
- Utbildningar, seminarier, konferenser, läger etc. följs upp direkt efter respektive aktivitet för att vi ska kunna utveckla innehåll och arbetsformer i framtida aktiviteter.

Bilaga 2 Förkortningar

AA	Allmänna Arvsfonden
ABF	Arbetarnas Bildningsförbund
ADHD	Attention Deficit Hyperactivity Disorder
AHR	Anhörigas Riksförbund
AS	Aspergers syndrom
ASD	Autism Spectrum Disorder
BUP	Barn- och Ungdomspsykiatri
BUSA-registret	Nationellt kvalitetsregister för behandlingsuppföljning av säkerställd ADHD
DO	Diskrimineringsombudsmannen
FN	Förenta Nationerna
HabQ	Nationellt kvalitetsregister för habilitering
HSO	Handikappförbunden
ICF	International Classification of Functioning
KIND	Center of Neurodevelopmental Disorders at Karolinska Institutet
KRIS	Kriminellas Revansch I Samhället
MFD	Myndigheten för delaktighet
Misa	Metodutveckling, Individuellt stöd, Samhällsdeltagande och arbetstagande
Nka	Nationellt kompetenscentrum anhöriga
NPF	Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar
NSPH	Nationell samverkan för psykiskt hälsa
NVB	Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet
PRIO-samordningen	Regeringens samordningsplan för psykisk ohälsa
RAPPA	Rikstäckande Arbetsplatsförening för Psykologer inom Arbetsförmedlingen
RAR	Rådet för arbetslivsrehabilitering
SFSE	Svenska Föreningen Supported Employment
SIUS	Särskilt introduktions- och uppföljningsstöd
SKL	Sveriges kommuner och Landsting
SPSM	Specialpedagogiska Skolmyndigheten
Svenska ESF-rådet	Europeiska socialfonden
SvD	Svenska dagbladet
SVT	Sveriges Television
TS	Tourette Syndrom